

SARO

Strategische Adviesraad
Ruimtelijke ordening
Onroerend erfgoed

**Advies
van 30 maart 2011
inzake ontwerpdecreet tot wijziging van
de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening**

I. SITUERING

1. SARO ontving op 16 maart 2011 een adviesvraag van minister van ruimtelijke ordening Philippe Muyters over het ontwerpdecreet inzake wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.¹ Voorliggend ontwerp decreet wijzigt de VCRO op volgende vier punten:
 - De bevoegdheid voor het verlenen van de onteigeningsmachtiging bij gelijktijdige opmaak van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en het onteigeningsplan;
 - De taakverdeling bij de behandeling van de planologische attesten;
 - De beroepstermijn bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen;
 - Het verlenen van milieuvergunningen voor zonevreemde inrichtingen.

De Raad gaat hierna verder in op de voorgestelde wijzigingen.

II. ONTEIGENINGSMACHTIGING

2. Met voorliggend ontwerpdecreet wordt de Vlaamse Regering aangeduid als overheid, die de machtiging tot onteigening afgeeft. Dit houdt een terugkeer in naar de regeling die gold voor 1 september 2009. SARO ondersteunt deze wijziging. Het dient inderdaad de rechtszekerheid dat de Vlaamse Regering terug het onteigeningsplan goedkeurt en de onteigeningsmachtiging verleent.

III. PLANOLOGISCH ATTEST

3. In de huidige regeling worden aanvragen voor planologische attesten ingediend bij de gedelegeerde planologische ambtenaar. Deze stuurt het dossier na onderzoek van ontvankelijkheid en volledigheid door naar de gemeente, de provincie of de bevoegde gewestelijke dienst. Vandaag worden echter meer dan 90% van de planologische attesten behandeld door de gemeenten. De Raad vindt het positief dat het ontwerp decreet (artikel 3) nu voorziet dat een aanvraag voor een planologisch attest wordt bezorgd aan de gemeenten.
4. In een aantal gevallen zal evenwel de provincie of het gewest nog beslissen. De Vlaamse Regering zal een limitatieve (en beperkte) lijst opstellen van gevallen waarin de provincie of het gewest bevoegd is. Dit Besluit van de Vlaamse Regering moet nog opgemaakt worden. De Raad dringt er op aan dat dit snel wordt opgemaakt en dat de concrete invulling van de taakverdeling tussen de drie niveaus in onderling overleg met de drie planningsniveaus wordt beslist.
5. Art. 3, 2° heeft tot gevolg dat de stedenbouwkundige ambtenaar en bij afwezigheid het College op zelfstandige wijze moeten inschatten wie de bevoegde planoverheid is. Foutieve inschattingen geven naderhand voer voor beroepen Raad van State terwijl, bij gebreke aan administratieve beroepsmogelijkheid, heel de administratieve procedure tot het bekomen van een planologisch attest moet doorlopen worden. Het is aangewezen dat wat de toewijzing betreft een correctiemogelijkheid decretaal wordt ingeschreven.
6. Art. 3, 4° tweede en derde lid kunnen aanleiding geven tot absurde situaties wanneer de

¹ Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. Vlaamse Regering, 4 maart 2011. VR 2011 0403 DOC.0176.

verschillende raden of colleges tot een ander besluit komen. Deze regeling lijkt bovendien in strijd te zijn met het subsidiariteitsbeginsel. Daarom is het aangewezen om deze hypothesen te laten behandelen door respectievelijk de provincie en het gewest.

7. Inzake het aantal exemplaren merkt de Raad op dat bedrijven, gelegen op grondgebied van twee gemeenten, twee dossiers moeten indienen bij elke gemeente.
8. Artikel 7 bepaalt dat indien er geen gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar of geen waarnemend stedenbouwkundig ambtenaar is aangesteld, de taken worden uitgeoefend door een daartoe door het college van burgemeester en schepenen gemachtigde ambtenaar. Het is niet logisch dat een ambtelijke bevoegdheid toekomt aan het college. In de artikels die ingaan op de procedure van de vergunningen staat daarom telkens de 'secretaris of zijn gemachtigde'. Daarom stelt de Raad voor om artikel 7 te vervangen door: *'Als er geen stedenbouwkundige ambtenaar is, worden de taken vermeld in art. 4.4.25 §2 uitgeoefend door de secretaris of zijn gemachtigde.'* De secretaris kan dan iemand van het personeel de machtiging geven, ongetwijfeld iemand van de stedenbouwkundige dienst. Gemeentepersoneel ontvangt géén rechtstreekse orders van het college, net zoals de Vlaamse Regering ook niet rechtstreeks een ambtenaar kan aansturen.
9. Ten slotte merkt de Raad op dat een aantal knelpunten zake planologische attesten met voorliggende wijzigingen niet worden opgelost. De SARO wijst op volgende lacune in de Codex. Sinds het Aanpassings- en aanvullingsdecreet biedt de VCRO de mogelijkheid om een planologisch attest op te maken zonder de verplichting tot opmaak van een RUP (dit valt a contrario af te leiden uit artikel 4.4.25, § 6 en artikel 4.4.26, § 1, eerste lid). Voorheen moest elk planologisch attest worden gevolgd door een RUP. Artikel 4.4.26, § 2 VCRO biedt evenwel enkel de mogelijkheid om bij een aanvraag voor een stedenbouwkundige of een milieuvergunning af te wijken van de vigerende stedenbouwkundige vergunning in het geval het planologisch attest verplicht tot de opmaak of de wijziging van een RUP. Dit maakt een planologisch attest dat niet verplicht tot de opmaak van een RUP volkomen doelloos. Dit leidt er toe dat overheden er pro forma zullen voor opteren om een opmaak van een RUP in het planologisch attest in te schrijven en na het pro forma voorontwerp van het RUP de procedure zullen stopzetten met als enige doel te ontsnappen aan de sanctie voorzien in artikel 4.4.26, § 1, tweede lid.

IV. VERLENGING BEROEPSTERMIJN RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTING

10. Het Grondwettelijk Hof vernietigde in haar arrest van 27 januari 2011 artikel 4.8.16, §2, 1b, 2b en 3b van de VCRO. Het Hof ging de vergelijking aan tussen het beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen met het beroep voor nietigverklaring bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het Hof oordeelde dat de beroepstermijn door bovenvermeld artikel wordt verminderd van zestig dagen vanaf de kennisname van de beslissing tot 30 dagen vanaf de aanplakking of opname in het vergunningenregister. Het Hof oordeelde dat deze vermindering van de beroepstermijn tot gevolg heeft dat de belanghebbenden slechts over een beperkte periode beschikken om kennis te nemen van de aanplakking of opname in het vergunningenregister om in voorkomend geval beroep in te stellen. Het vermelde artikel legt dus een onevenredige strenge verplichting tot waakzaamheid op en bedoelde termijn van 30 dagen houdt een onevenredige beperking in van het recht op toegang tot de rechter.
11. Het ontwerpdecreet gaat nu uit van een verlenging van de termijn tot 45 dagen. De Raad merkt op dat in tal van decreten wordt gestreefd naar uniformisering en vereenvoudiging (cf. de beroepstermijn voor de Raad van State bedraagt 60 dagen). De Raad vraagt te motiveren waarom geopteerd is voor 45 dagen. Hij merkt op dat uit het advies van Inspectie van Financiën blijkt dat in

het dossier dat aan hen werd voorgelegd, uitgegaan werd van een beroepstermijn van zestig dagen.² De SARO merkt tevens op dat de schorsingstermijn bij aanplakking niet naar verhouding werd aangepast.

V. MILIEUVERGUNNING VOOR ZONEVREEMDE INRICHTINGEN

- 12.** Het ontwerpdecreet (artikel 6) wijzigt artikel 5.6.7. van de VCRO als volgt: *'2° De inrichting is stedenbouwkundig vergunbaar in afwijking op de bepalingen van een stedenbouwkundig voorschrift, of, voor zover het gaat over een bestaande inrichting, is hoofdzakelijk vergund.'* Deze wijziging zal echter geen oplossing aanreiken voor het aangehaalde voorbeeld van de windturbines zolang de woorden 'behalve milieuvergunningen' van art. 5.6.7, §3, laatste zin van de VCRO niet geschrapt worden.

² In de nota van Inspectie van Financiën staat onder de beknopte samenvatting van het dossier: *'Ter remediëring wordt de beroepstermijn bij de Raad voor Vergunningsbeslissingen eveneens op zestig dagen gebracht.'*